

“Спасіння світу лежить у людському серці, у людській спроможності міркувати, у людській лагідності і у людській відповідальності. Ми все ще перебуваємо під впливом згубного і марного переконання, що людина є вершиною світобудови, а не просто частиною її... Ми все ще не знаємо, як поставити моральність попереду політики, науки та економіки. Ми все ще не здатні зрозуміти, що єдиним справжнім стрижнем всіх наших дій – якщо вони мають бути моральними – є відповідальність. Відповідальність є децю вище, ніж моя родина, моя країна, моя фірма, мій успіх”.

Вацлав Гавел

ВСТУП

Розвиток людської цивілізації ґрунтується на використанні енергетичних ресурсів. Інтенсивність їх використання зумовлена швидкими темпами розвитку галузей народного господарства, зокрема промисловості. Зростання потреб в енергоресурсах спричинило проблему їх вичерпності, виснаження природних енергетичних джерел. Інтенсивне використання традиційних енергоресурсів породжує, з одного боку, тривогу щодо можливості забезпечення цими ресурсами наступних поколінь, а з іншого – супроводжується виникненням надзвичайних ситуацій, зокрема незворотними змінами клімату планети Земля. Антропогенна діяльність (діяльність людини) заподіює шкоду довкіллю такого рівня, що турбує збереження якості середовища нашого проживання. Тому забезпечення сталого розвитку належить до пріоритетних та глобальних проблем внутрішньої та зовнішньої політики розвинених країн. Сталий розвиток – це “розвиток, що задовольняє потреби сьогодення, не ставлячи під загрозу прагнення майбутнього покоління задовольнити власні потреби” (World Commission on Environment and Development, 1987). Найголовнішою з проблем сучасності стала проблема виживання людства в умовах погіршення стану довкілля та дефіциту природних ресурсів і продовольства.

Знання про основні закономірності взаємодії людини, суспільства і природи, про особливості антропогенного впливу на довкілля, про його охорону й раціональне природокористування вкрай потрібні освіченим людям – громадянам України, не байдужим до сучасних проблем природокористування у країні та в її окремих регіонах. Сьогоднішній стан довкілля України оцінюють як кризо-

вий, оскільки уже майже втрачено можливості його самовідновлення і самовідтворення. Майбутні керівники різних галузей господарства повинні вміти приймати такі рішення, які повністю відповідали б еколого-стратегічній ситуації в державі.

Зміст посібника “Основи екології виробництва, пересилання та використання електричної енергії” допоможе сформувати у майбутніх спеціалістів енергетичної галузі господарства загальні знання про довкілля (атмосферу, гідросферу та літосферу) та вплив на нього енергетичних об’єктів, що використовують природні енергетичні ресурси і перетворюють їх на теплову та електричну енергію для забезпечення потреб суспільства.

По суті, розглянуто наслідки впливу на довкілля об’єктів техногенного походження (на прикладі функціонування енергетичних технологічних об’єктів), які спричиняють забруднення довкілля. Зміст навчального матеріалу цієї дисципліни відповідає темам, що розглядає практична екологія, зокрема техноекологія.